

REVISIÓ DEL PLA DE L'ENERGIA DE CATALUNYA 2006-2015

"Catalunya complirà sobradament el paquet energia-clima de la Unió Europea"

El novembre del 2009, la Generalitat va aprovar la revisió del Pla de l'Energia de Catalunya 2006-2015, tal com estava previst en el redactat original. Amb aquesta revisió s'actualitzen les estratègies i els objectius establerts i es canvien les polítiques, tenint en compte els esdeveniments que han tingut lloc en el món de l'energia en els darrers anys, i incorporant els efectes que pot tenir l'actual crisi econòmica i financera global sobre la situació energètica actual i futura.

El Pla de l'Energia de Catalunya 2006-2015 es va aprovar l'octubre del 2005, amb la previsió de ser revisat triennalment per tal d'ajustar les estratègies polítiques a la situació energètica de cada moment, que pot variar, com s'ha vist, en funció de l'estat de l'economia mundial, el consum de potències emergents, la disponibilitat dels recursos, la variació en els preus o els compromisos que amb el canvi climàtic adquireixen la Unió Europea o Espanya. De fet, la primera revisió s'hauria d'haver fet la tardor del 2008, però es va trigar un any més a causa de les fortes convulsions financeres i energètiques que va passar el món, tal com ha explicat el cap de Planificació de l'Institut Català d'Energia, Joan Esteve.

El Pla de l'Energia de Catalunya es fonamenta en diversos pilars, entre els quals destaca l'estalvi i l'eficiència energètica. A més, manen: la prioritització de les energies renovables; la millora de les infraestructures de producció i transport de l'energia; la recerca i el desenvolupament; i la informació, la conscienciació i la formació de la societat. "Cadascú de nosaltres pren decisions constants sobre l'ús i l'eficiència que afecten de manera poderosa el consum energètic global, com quan encenem o apaguem un interruptor o decidim agafar el cotxe privat o el transport públic", ha dit Esteve amb referència a l'últim dels pilars que formen el Pla d'Energia.

Els aspectes centrals de la revisió del Pla aprovada el 24 de novembre del 2009, són:

- Revisió de la Prospectiva Energètica de Catalunya 2030 (PROENCAT 2030): es treballa sobre la base de sis escenaris basats en polítiques energètiques i preus molt alts de l'energia, considerant el paquet energia-clima (20-20-20) de la Unió Europea.
- Revisió d'objectius quantitatius de la planificació de cara al 2015: ajust de les previsions de l'oferta i la demanda energètica en el període 2010-2015; i revisió dels objectius en estalvi i l'eficiència energètica i les energies renovables.
- Revisió del Pla d'Acció 2006-2010: s'inclouen aspectes no suficientment desenvolupats en la primera versió, com ara el suport a la competitivitat industrial en l'àmbit energètic, o l'anàlisi de la pobresa energètica.

A partir de les opinions d'experts interns i externs al Departament d'Energia, la revisió del Pla 2006-2015 considera que Catalunya se situarà en un "escenari participatiu" en el qual es calcula que el preu del combustible fòssil l'any 2030 estarà entorn dels 250 \$/barril. Segons ha explicat Esteve, en aquest "escenari aposta" es preveu que la producció mundial de petroli assoleixi un altiplà a mitjans de la dècada de 2010-2020, que es mantindrà estable fins a l'any 2030, tot i que hi haurà situacions puntuals d'escassetat. Aquesta situació també repercutirà en els mercats internacionals del gas natural i el carbó, amb increments graduals dels preus.

Per això, "Catalunya es prepara anticipadament als reptes del futur i es proposa, com a prioritats principals, assolir una economia de baixa intensitat energètica i baixa emissió de carboni", ha explicat el cap de Planificació de l'Institut Català d'Energia. Per aconseguir aquests objectius, "s'aposta per les energies renovables i l'estalvi en eficiència energètica, i es busca la sintonia amb les altres administracions i el conjunt dels ciutadans", ha afegit Esteve.

Segons el PROENCAT 2030 estimat, en el període 2010-2030 hi haurà un increment del consum final de l'energia elèctrica d'1,1% anual (molt per sota del 3,9% d'augment mitjà per any del període 2000-2007); una reducció del consum de combustibles fòssils del 0,6% (per comparació a l'augment anual del 2,2% en el període anterior); i una disminució de les emissions de CO₂ degudes al consum final d'energia de l'1,5% (per comparació a l'augment de l'1,6% del període 2000-2007).

La revisió del Pla de l'Energia de Catalunya preveu un fort increment de les energies renovables. Dels 16.000 megawatts instal·lats, 10.000 provindran d'energies netes com l'eòlica, la solar tèrmica i la fotovoltaica. "Catalunya complirà sobradament el paquet energia-clima, més conegut com a 20-20-20, establert per la Unió Europea", ha afirmat Esteve, el qual va apuntar que les emissions del sector difusos de l'any 2020 es redueixen un 23,9% respecte a l'any 2005.

L'energia eòlica en alta mar (*offshore*), però, ha desaparegut del Pla en aquesta primera revisió. Segons Agustí Maure, director general d'Energia i Mines de la Generalitat de Catalunya, no es planteja la construcció de cap parc eòlic marí de cara al 2015 perquè l'orografia del fons marí del Mediterrani, amb moltes irregularitats i canvis sobtats de profunditat, fa que sigui més difícil del que inicialment s'havia previst. "De moment s'està assajant en quin tipus de plataforma s'hauria d'instal·lar aquest tipus d'energia", ha explicat Maure.

OBJECTIUS EN ESTALVI

Com a resum, Joan Esteve ha subratllat que amb les polítiques energètiques establertes en el Pla de Revisió, es passaria d'un estalvi del 10,6% previst l'any 2005 a Catalunya a un estalvi de 14,1%. En termes reals, la reducció prevista de cara a l'any 2015 passa dels 2.138 ktep als 2.484 ktep; és a dir, un 18% més.

Les polítiques d'estalvi i eficiència proposades en la revisió del Pla de l'Energia suposen una reducció directa de la factura energètica dels consumidors finals de 10.239 milions d'euros en el conjunt del període 2009-2015. Igualment, la Generalitat calcula que la reducció d'emissions de CO₂ es pot valorar en 925,9 milions per al conjunt del mateix període.

Esteve ha volgut destacar també que aquest escenari seria una molt bona oportunitat per al mercat laboral, ja que la Generalitat calcula que es crearien uns 80.000 nous llocs de treball d'ara a l'any 2015 que contribuïrien fermament a la reactivació de l'economia catalana.

LA MAT

Maure ha aprofitat la seva presència al Col·legi d'Enginyers per analitzar la situació a la província de Girona després de la nevada del passat 8 de març. Segons la seva opinió, amb la MAT "hagués passat igualment", tot i que ha assegurat tenir el convenciment del fet que "la reposició hagués estat una altra i s'hagués fet més ràpida".

D'altra banda, el director general d'Energia i Mines de la Generalitat de Catalunya ha expressat sense embuts que, després de dotze anys d'entrar en vigor, "l'actual model elèctric no ha funcionat" i que "el model de preu marginalista no pot continuar".

"La política energètica basada en renovables i renovables és un model que el Ministeri s'haurà de replantejar si no vol que s'enfonsi tot el sistema", ha afegit de manera contundent.

Maure ha recordat que hi ha molts moments en els quals la xarxa elèctrica està oferint a zero, i per això ha assegurat que "si no es fa quelcom ràpid, empreses com Feinsa-Endesa o Unión Fenosa tindran problemes". "No és un sistema sostenible", ha conclòs el director general d'Energia i Mines de la Generalitat.

A l'acte hi han assistit:

- Joan Esteve, cap de Planificació de l'Institut Català d'Energia.
- Agustí Maure, director general d'Energia i Mines de la Generalitat de Catalunya.

La conferència ha estat organitzada per la Comissió d'Energia dels Enginyers Industrials de Catalunya.

Barcelona, 22 de març del 2010

Edifici dels Enginyers Industrials de Catalunya